A FIELD GUIDE TO THE

Mammals of the Tibetan Plateau

中文 ཞོང་སྐད

A FIELD GUIDE TO THE

Mammals of the Tibetan Plateau

CONTENTS

Wild Ass
Wild Yak
Blue Sheep
Himalayan Marmot
Snow Leopard
Plateau Pika
Tibetan Gazelle
Tibetan Antelope
Tibetan Fox
White-lipped Deer
Pallas's Cat (Manul)
Tibetan Brown Bear
Lynx
Argali

Wild Ass

Tibetan: རྐྱང (Rkyang or Kiang)
Chinese: 藏野驴 (Zang yelu)
Scientific: *Equus kiang*
Weight: 250-400 kg (550-880 lbs)
Height (shoulder): 120-146 cm (47-57 in)
Elevation Range: 2700-5300 m (8,900-17,400 ft)
Population: 60,000-70,000
IUCN: Least Concern

While they are most commonly seen in western and northern Tibet, they are widespread and can also be seen in Kham and parts of central Tibet. They are most commonly seen in small groups of 5-20 animals, however herds numbering into the hundreds (and historically even in the thousands) have also been observed. These animals are often curious and inquisitive, making them easier to observe than much of the Plateau wildlife. They are similar in size to a small horse or pony. During the mating season in the late summer/fall, the males become aggressive and can be seen standing on their hind legs fighting for breeding rights. Large packs of wolves will sometimes attempt to kill and eat them, but they much prefer smaller prey as a well placed kick from a kiang can injure or kill a wolf.

TABLE OF CONTENTS

Wild Yak

Tibetan: འབྲོང (Drong)
Chinese: 野牦牛 (ye maoniu)
Scientific: *Bos mutus*
Weight Female: 300-350 kg (660-770 lbs)
Weight Male: 535-1000kg (1,177-2,200 lbs)
Height (shoulder): 120-146 cm (47-57 in)
Elevation Range: 3200-5,600 m (13,120-18,400 ft)
Population: Less than 10,000
IUCN: Vulnerable

The wild yak was once common across the grasslands of the Plateau. Hunting, habitat fragmentation, domestic grazing competition, and poaching have reduced their numbers at a rate similar to what was seen with N. American bison. Recently, protection from poaching as well as the creation of national parks and nature reserves have led the populations to slightly increase in some areas. Large bulls are generally solitary, while females and young are generally observed in herds ranging from 20-200. Wild yaks are roughly twice the size of their domestic counterparts, and are pure black (with the rare exception of a golden mutation that occurs in west Tibet). Despite their tremendous size, they are shy and rare to see; males especially are also extremely aggressive and should not be approached.

TABLE OF CONTENTS

Blue Sheep

Tibetan: གནམ་བ། (Ngawa)
Chinese: 岩羊 (yanyang)
Scientific: *Pseudois nayaur*
Weight Female: 35-45 kg (77-99 lbs)
Weight Male: 50-75kg (110-165 lbs)
Height (shoulder): 69-91 cm (27-36 in)
Elevation Range: 2,500-5,600 m (13,120-18,400 ft)
Population: 47,000-414,000
IUCN: Least Concern

While blue sheep occur in large numbers across much of the Plateau, their camouflage still makes them hard to spot. They prefer to live and graze on grassy slopes, but always in close proximity to cliffs which they use to avoid predators. Males have large, out-swept horns, while females have much lighter, shorter horns. Blue sheep normally live in groups of 10 or more individuals, and sometimes larger herds of up to 400 will congregate. They often post a “sentinel” to keep watch for snow leopards and wolves, their primary predators.

TABLE OF CONTENTS

Himalayan Marmot

Tibetan: ཤྭ་ (Shua)
Chinese: 喜马拉雅旱獭 (Ximalaya hanta)
Scientific: *Marmota himalayana*
Weight: 4-9.2 kg (8.8-20.3 lbs)
Length: 45-67 cm (18-26 in)
Elevation Range: 3,000-5,600 m (9,800-18,400 ft)
Population: Unknown (large)
IUCN: Least Concern

The Himalayan marmot lives in family groups, with females giving birth to 2-11 young near the end of their winter hibernation. Hibernation time varies widely based on location, with elevation, climatic conditions, and food supply all playing a role in determining that timing. The family groups are then parts of larger congregations of family groups known as colonies, that could include up to 30 or more families. They are one of the largest marmot species in the world, and they dig unusually deep dens (2-10 m, 6.6-32.8 ft) in which they hibernate together. Marmots are also a common prey species for the snow leopard and wolf.

TABLE OF CONTENTS

Snow Leopard

Tibetan: གླང་ (Za)
Chinese: 雪豹 (xuebao)
Scientific: *Panthera uncia*
Weight: 38-75 kg (84-165 lbs)
Height: 55-65 cm (22-26 in)
Body Length: 90-115 cm (36-44 in), tail 100 cm
Elevation Range: 1,200-6,000 m (3,900-19,700 ft)
Population: 2,500-7,500
IUCN: Vulnerable

The snow leopard is a creature of nearly mythical status. Rare, shy, elusive, and extremely well-camouflaged, these cats are seldom spotted. They prefer steep, rocky terrain, where they can get the advantage to attack their prey (usually blue sheep on the Plateau) from above. They are generally solitary animals, but come together for mating season. Mothers give birth to litters of 1-4 cubs, and will raise them for at least 18 months. Siblings sometime stay together for another year or two after leaving their mother. While there is significant conflict with humans in those places where snow leopard habitat overlaps with domestic animal grazing, there has never been a confirmed report of a snow-leopard attack on a human being. Humans, however, are the snow leopard's number one problem.

TABLE OF CONTENTS

Plateau Pika

Tibetan: ཨ་བྲ། (A Dra)
Chinese: 高原鼠兔 (gaoyuan shutu)
Scientific: *Ochotona curzoniae*
Weight: 130-195 g (4.6-7 oz)
Length: 140-192 mm (5.5-7.6 in)
Elevation Range: 3,000-5,200 m (9,800-17,000 ft)
Population: Unknown (large)
IUCN: Least Concern

The plateau pika, also called the black-lipped pika, is a keystone species on the Tibetan Plateau. They are an important year-round source of food for raptors, foxes, badgers, weasels, wolves, and bears. While many species (over 9) of pika occur on the plateau, the black-lipped pika is by far the most common. They have also been subjected to a well-meaning but misguided poisoning program, due to their “overpopulation” in some areas “causing” degradation to the grasslands, as well as fear that they carry the virus that causes bubonic plague. In reality, the pikas overpopulate areas that have already been over-grazed by domestic animals, where the short grass makes it much easier for them to see and avoid natural predators. Their presence is critical to maintaining soil aeration so that plants can root in the harsh soil of the Plateau.

TABLE OF CONTENTS

Tibetan Gazelle

Tibetan: དགོ་ཀ (Goa)
Chinese: 藏原羚 (Zang yuanling)
Scientific: *Procapra picticaudata*
Weight: 13-16 kg (28-35 lbs)
Height: 54-65cm (21-26 in)
Elevation Range: 3,000-5,750 m (9,840-18,860 ft)
Population: 80,000-100,000
IUCN: Near Threatened

A relatively small, stocky gazelle, they are extremely fast and will run for long distances when threatened. The males have smallish horns that are nearly parallel, and bend up, back, then up again. They prefer to live in relatively open country, and are usually found in alpine meadow, alpine steppe, and mountain shrublands. Gazelles are adept at survival in both large, flat areas, and in fairly mountainous terrain. During winter, they scrape out small depression and curl up in defense against the cold.

TABLE OF CONTENTS

Tibetan Antelope

Tibetan: གཙོད། (Tsod)
Chinese: 藏羚 (Zang ling)
Scientific: *Pantholops hodgsonii*
Weight: 24-42 kg (59-92 lbs)
Height: 79-94 cm (31-37 in), Horns 50-71cm (20-28 in)
Elevation Range: 3,250 - 5,500m (10,660 -18,040 ft)
Population: 100,000 - 150,000
IUCN: Near Threatened

Endemic to the Tibetan Plateau, these animals make long annual migrations in large numbers to meet their needs for food, safety, and breeding. Once heavily poached for their dense fur (used to make shahtoosh shawls) and nearly facing extinction, the chiru has made a remarkable comeback. While the females have no horns, the males have tall horns which they use to fight during the mating season which starts in October. At that time, the colors of the male chiru's coat will also change, his body growing lighter in color, while his face and front legs will turn black, giving him a striking appearance. These animals are a keystone species on the plateau—widespread on the high plateau, particularly in the west, they are critical to the health of the entire ecosystem.

TABLE OF CONTENTS

Tibetan Fox

Tibetan: ཝ་ (Wa)
Chinese: 藏狐 (Zang hu)
Scientific: *Vulpes ferrilata*
Weight: 3.8-4.6 kg (8.5-10.1 lbs)
Length: Body 60-70 cm (24-28 in), tail 29-40 cm (11-16 in)
Elevation Range: 2,000 - 5,400m (6,560 – 17,710 ft)
Population: Large, with boom and bust cycles
IUCN: Least Concern

The Tibetan or sand fox is smaller than the red fox. They favor higher altitude, dryer climates than the red fox, but the two species do have a large overlap in range. With their long, pointy noses, these dessert foxes are highly specialized pika hunters. While they do also catch other prey from time to time, as well as eating some vegetation, their primary subsistence comes from the pika, and they follow the boom and bust cycles of the pika populations. They are highly social animals, and can often be seen in family groups. Young stay together with their parents for about a year, learning to socialize, hunt, and survive, before heading out on their own to form families.

TABLE OF CONTENTS

White-lipped Deer

Tibetan: ཤ་བ་མཆུ་དཀར་ (Shawa Mchu Khar)
Chinese: 白唇鹿 (Baichun lu)
Scientific: *Cervus albirostris*
Weight: 180-230 kg (396-506 lbs)
Height: 120-140 cm (47- 55 in)
Elevation Range: 3,500 - 5,500m (11,480 –18,040 ft)
Population: 50,000-100,000
IUCN: Vulnerable

The white-lipped deer is a large deer that lives in mixed habitats of grassland, shrubland, and forest at high altitudes. It is almost as large as the N. American elk, with antlers branching in a similar pattern except that the white-lipped deer has only a single brow tine. They can be distinguished from red deer by body color, antler growth pattern, and most distinctively by their obvious white lips. In areas where the species both occur, they are actually similar enough that they can interbreed, but the resulting off-spring will be infertile. White-lipped deer live in groups that range in size from 10-300 animals, with herd coming together and intermingling, and then reforming into smaller groups. They are often seen well above the tree line in steep terrain for which their wide feet and stocky, strong legs are specially adapted.

TABLE OF CONTENTS

Pallas’s Cat (Manul)

Tibetan: སེར་ལུ། (Serlu)
Chinese: 兔狲 (Tusun)
Scientific: *Otocolobus manul*
Weight: 2.3-4.5 kg (5-10 lbs)
Length: body 45-65 cm (18-26 in), tail 21-31 cm (8-12 in)
Elevation Range: 450-5000+ m (1,500-16,400+ ft)
Population: Unknown
IUCN: Near Threatened

The Pallas’s cat is basically similar in size to a large house cat. These cats are pika hunting specialists—ears set low on the sides of their heads help maintain their stealth as they scan for prey. In some areas on the plateau, pikas have been found to be up to 90% of their diet. The Pallas’s cat is largely an ambush hunter. It will sit next to a hole or crevice where it believes prey to be and patiently wait for it to cautiously emerge before rapidly attacking. They are extremely well camouflaged and difficult to spot, especially when they are not moving. They have long, dense fur on their belly to protect them from the cold ground while they prowl in a low stance, or lie on the ground waiting for their next meal to emerge. They like rocky terrain, and while they seem impervious to the cold, they prefer areas where the snow is not deep.

TABLE OF CONTENTS

Tibetan Brown Bear

Tibetan: རྡོ་ཙོང་། (Tremog or Dred Mong)
Chinese: 棕熊 (Zong Xiong)
Scientific: *Ursus arctos pruinosus*
Weight: 110-225 kg (240-495 lbs)
Length: 150-220 cm (60-86 in), width 70-92 cm (28-36 in)
Elevation Range: 2,000 - 5,400m (6,560 – 17,710 ft)
Population: Less than 2% of historical population and range
IUCN: Least Concern (Reflects the global brown bear—no specific status for Tibetan brown bear. Little is known about current population trends.)

The Tibetan Brown is a subspecies of the same brown bear that is found the world over. It has sometimes also been referred to as the Blue Bear due to a blue-greyish color variation that has been observed. In reality, these bears range in color and are normally dark brown to black with a rust-brown to tan face and a whitish collar that extends to the shoulder/chest. Like other black bears, they eat roots, grasses, and berries, as well as meat. They are extremely efficient at digging pika and marmot out of their burrows—wolf or fox can sometimes be seen waiting nearby as the bears dig, hoping to catch any escapees. Many Tibetans have had negative experiences with these bears breaking into their houses (normally unoccupied) for food.

TABLE OF CONTENTS

Lynx

Tibetan: གཡུ (Yu)
Chinese: 猞猁 (She li)
Scientific: *Lynx lynx*
Weight: 18-38 kg (40-84 lbs)
Length: Body 80-130 cm (31-51 in), tail 11-25 cm (11-16 in)
Elevation Range: 1,000 - 5,500m (3,280 – 18,040 ft)
Population: Unknown
IUCN: Least Concern

Lynx occur across most of Tibetan Plateau, and can be seen at almost any elevation, but they are few in number. Their numbers seem to be making a comeback, but more detailed surveys are needed to accurately assess their status. The Eurasian lynx is the largest of the species of lynx, and the subspecies that occurs on the Plateau is amongst the largest. They are known to easily make a standing jump of over four times their own height (about 60 cm/2 ft), and take down prey 4 times their own size. While they are generally solitary animals, groups of 2-4 individuals have also been observed on the Plateau.

TABLE OF CONTENTS

Argali

Tibetan: གཉན། (Nyan)
Chinese: 盘羊 (Panyang)
Scientific: *Ovis ammon hodgsoni*
Weight: 60-185 kg (132-408 lbs)
Height (shoulder): 70-125 cm (28-49 in)
Elevation Range: 3,000 - 5,200 m (9,840 – 17,060 ft)
Population: Unknown, likely less than 7,000
IUCN: Near Threatened

The Tibetan Argali is the largest of all wild sheep. Large males are nearly three times the size of females, and while both sexes have horns, the male's horns are much larger. Their horn make a full curl much like the N. American big horn sheep, and are extremely prominent features on large rams. These sheep seem to have disappeared from much of their former range, in part due to earlier hunting, but more recently, they seem to be adversely affected by the larger snow falls that have become more common with climate change. They have a wide distribution area that encompasses the majority of the Tibetan Plateau, but they seem to occur only sporadically and much seemingly good country remains uninhabited by argali. Their only real natural predator is the wolf.

TABLE OF CONTENTS

青藏高原哺乳动物

观察手册

ENGLISH　　བོད་སྐད

青藏高原哺乳动物

观 察 手 册

内容

藏野驴
野牦牛
岩羊
喜马拉雅旱獭
雪豹
高原鼠兔
藏原羚
藏羚
藏狐
白唇鹿
兔狲
棕熊
猞猁
盘羊

藏野驴

藏语名称: ཁྱང (江)
英语: Wild Ass
学术名称: Equus kiang
重量: 250-400公斤(550-880磅)
高度(肩膀): 120-146厘米(47-57英寸)
海拔范围: 2700-5300米(8900-17400英尺)
数量: 60000 - 70000
世界自然保护联盟: 至少关注

虽然它们在西藏西部和北部最常见，但它们分布广泛，在康区和西藏自治区的部分地区也可以看到他们的身影。它们常以5-20只为一群的小群体出现，然而，也 曾观察到有数百只为群(历史上甚至数千只为群)。这些动物通常是好奇和inquisitive的，使它们比许多其它高原野生动物更容易观察。它们的大小与小马或者矮种马相似。在夏末/秋季的交配季节，雄性变得具有攻击性，可以看到它们用前腿站立用后腿争斗从而争取繁殖权利。大群的狼有时会试图捕猎野驴，但它们更喜欢捕猎较小的猎物，因为被野鹿踢中可以使它们受伤甚至死亡。

目录

野牦牛

藏语名称: ཁྲོད་ (Drong)
英语: Wild Yak
学术名称: Bos mutus
体重: 雌性300-350公斤(660-770磅)/雄性535-1000公斤(1,177-2200磅)
身高(肩): 120-146厘米(47-57英寸)
海拔范围: 3200- 5600米(13,120-18,400英尺)
数量: 不足1万头
世界自然保护联盟: 脆弱

野牦牛曾经是青藏高原草原上常见的动物。狩猎、栖息地分裂、家畜放牧竞争和偷猎使它们的数量减少，其状况与北美野牛相似。最近，针对偷猎的保护措施以及国家公园和自然保护区的建立使得一些地区的野牦牛数有量略的增加。大型公牛通常是单居的，而母牛和幼牛通常可以观察到有20-200头为一群。野牦牛的体型大约是家牦牛的两倍，是纯黑色的(除了西藏西部罕见的金色突变)。尽管它们体型巨大，但它们很害羞，很少见到，雄性较为好斗，不应该被接近。

目录

岩羊

藏语名称: ངག་ཨ་བ། (Ngawa)
英语: Blue Sheep
学术名称: Pseudois nayaur
体重: 雌性35 - 45公斤(77 - 99磅)/雄性50 - 75公斤(110 - 165磅)
高度(肩膀): 69 - 91厘米(27-36英寸)
海拔范围: 2,500 - 5600米(13120 - 18400英尺)
数量: 47000 - 414000 只
世界自然保护联盟:最少关注

虽然岩羊大量出现在青藏高原的大部分地区，但它们的伪装仍然使它们难以被发现。它们喜欢在草坡上生活和吃草，但总是靠近悬崖以躲避捕食者。雄性的角大而外掠，而雌性的角轻而短。岩羊通常以10只或10只以上的个体为一群，有时会聚集400只以上的大群。它们经常安排一个“哨兵”来侦查雪豹和狼等它们的主要捕食者的行踪。

喜马拉雅旱獭

藏语名称: ཤྭ་ག། (Shua)
英语: Himalayan Marmot
学术名称: Marmota himalayana
体重: 4 - 9.2公斤(8.8 - 20.3磅)
长度: 45 - 67厘米(18-26英寸)
海拔范围: 3,000 - 5600米(9800 - 18400英尺)
数量: 未知(大)
世界自然保护联盟: 最少关心

喜马拉雅土拨鼠以家庭为单位生活，雌性土拨鼠在冬眠接近尾声时产下2-11只幼崽。冬眠时间因地点、海拔、气候条件和食物供应等因素而有很大差异。然后，家庭群体是更大的家庭群体集合体的一部分，即殖民地，可以包括多达30个或更多的家庭。它们是世界上最大的土拨鼠物种之一，它们会挖非常深的洞穴(2-10米，6.6-32.8英尺)，在那里一起冬眠。土拨鼠也是雪豹和狼的常见猎物。

目录

雪豹

藏语名称: གླང་ (Za)
英语: Snow Leopard
学术名称: Panthera uncia
重量: 38 - 75公斤(84 - 165磅)
高度: 55 - 65厘米(22日至26日英寸),体长90 - 115厘米(36-44英寸),尾100厘米
海拔范围: 1,200 - 6000米(3900 - 19700英尺)
数量: 2500 - 7500
世界自然保护联盟: 脆弱

雪豹是一种近乎神话般的生物。罕见，害羞，难以捉摸，伪装得非常好，这些猫很少被发现。它们喜欢陡峭多石的地形，这样它们就有优势从上面攻击猎物(通常是高原上的岩羊)。它们通常是独居动物，但在交配季节会聚集在一起。母豹产下一窝1-4只幼崽，并将它们抚养至少18个月。兄弟姐妹离开母亲后，有时还会在一起呆上一两年。在雪豹栖息地与家畜放牧重叠的地方，虽然存在与人类的严重冲突，但从未有过雪豹袭击人类的确切报告。然而，人类是雪豹面临的头号问题——为了获取雪豹的皮毛和骨头而偷猎，为了攻击牲畜而进行报复性杀戮，栖息地被破坏，这些都是该物种未来面临的主要挑战。

目录

高原鼠兔

藏语名称: ཨ་དྲ། (A Dra)
英语: Plateau Pika
学术名称: Ochotona curzoniae
重量: 130 - 195 g(4.6 7盎司)
长度: 140 - 192毫米(5.5 - -7.6英寸)的
海拔范围: 3,000 - 5200米(9800 - 17000英尺)
数量: 未知(大)
世界自然保护联盟: 最少关注

高原鼠兔，又称黑唇鼠兔，是青藏高原的重要物种。它们是猛禽、狐狸、獾、黄鼠狼、狼和熊的重要食物来源。虽然高原上有许多种(超过9种)鼠兔，但迄今为止最常见的是黑唇鼠兔。它们也遭到了善意但误导性的投毒计划，原因是它们在某些地区的“数量过剩”“导致”草原退化，以及人们担心它们携带导致黑死病的病毒。事实上，鼠兔在已经被家畜过度放牧的地区过度繁殖，在那里短草使它们更容易看到和避免自然捕食者。它们的存在对保持土壤通风至关重要，这样植物才能在高原恶劣的土壤中生根。鼠兔不冬眠，这意味着它们是捕食者全年的食物来源。

目录

藏原羚

藏语名称: དགོ་ག (Goa)
英语: Tibetan Gazelle
学术名称: Procapra picticaudata
重量: 13 - 16公斤(28-35磅)
高度: 54 - 65厘米(英寸)第21到26
海拔范围: 3,000 - 5750米(9840 - 18860英尺)
数量: 80000 - 100000
世界自然保护联盟: 近危

瞪羚体型相对较小，体型健壮，速度极快，受到威胁时会跑很长一段距离。雄性的角很小，几乎是平行的，向上弯曲，向后，然后再向上。它们喜欢生活在相对开阔的地区，多见于高寒草甸、高寒草原和山地灌丛。瞪羚擅长在广阔平坦的地区和山区生存。在冬天，它们会刮出小洼地，蜷缩起来抵御寒冷。

藏羚

藏语名称: གཙོད། (Chiru)
英语: Tibetan Antelope
学术名称: Pantholops hodgsonii
重量: 24-42公斤(59 - 92磅)
高度: 79 - 94厘米(31-37英寸),角50 - 71厘米(20-28 英尺)
海拔范围: 3,250 - 5500米(10660 - -18040英尺)
数量: 100000 - 150000
世界自然保护联盟: 近危

青藏高原特有的动物，为了满足它们对食物、安全和繁殖的需求，这些动物每年进行大量的长途迁徙。藏羚羊曾因其浓密的皮毛(用于制作沙图什披肩)而遭到严重的偷猎，濒临灭绝，但现在它的数量已经显著地恢复了。雌性没有角，而雄性有一对高高的角，它们在十月开始的交配季节用来打架。此时，公藏羚羊的皮毛也会发生变化，它的身体颜色变浅，而它的脸和前腿会变成黑色，给它一个引人注目的外观。这些动物是高原上的关键物种，在高原上分布广泛，特别是在西部，它们对整个生态系统的健康至关重要。

目录

藏狐

藏语名称: རྭ། (Wa)
英语: Tibetan Fox
学术名称: Vulpes ferrilata
重量: 3.8 - 4.6公斤(8.5 - 10.1磅)
长度: 身体(28英寸)60 - 70厘米,尾29-40厘米(16英寸)
海拔范围: 2,000 - 5400米(6560 - 17710英尺)
数量: 大,周期性的繁荣与萧条
世界自然保护联盟: 最少关注

藏狐或沙狐比红狐小。它们比红狐更喜欢高海拔、干燥的气候，但这两个物种在活动范围上确实有很大的重叠。这些沙漠狐狸有着又长又尖的鼻子，是高度专业化的鼠兔猎手。虽然它们偶尔也会捕捉其他猎物，也会吃一些植物，但它们的主要食物来自鼠兔，它们跟随鼠兔数量的涨落周期。它们是高度群居的动物，经常可以在家庭群体中看到。幼崽们在父母身边待上大约一年的时间，学习社交、狩猎和生存，然后自己出去组建家庭。

目录

白唇鹿

藏语名称: ཤ་བ་མཆུ་དཀར། (Shawa Mchu Khar)
英语: White-lipped Deer
学术名称: Cervus albirostris
重量: 180-230公斤(396-506磅)
身高: 120-140厘米(47- 55英寸)
海拔范围: 3,500 - 5,500米(11,480 - 18,040英尺)
数量: 50000 - 100000
世界自然保护联盟: 脆弱

白唇鹿是一种大型鹿，生活在高海拔的草原、灌木和森林的混合栖息地。它几乎和北美麋鹿一样大，除了白唇鹿只有一个眉齿外，它的鹿角分叉的模式与北美麋鹿相似。他们可以从身体颜色，鹿角的生长模式，和马鹿区分，最明显的是他们的白色嘴唇。在两个物种同时出现的地方，它们实际上非常相似，以至于它们可以杂交，但产生的后代将是不育的。白唇鹿生活在一个群体中，其规模从10到300只不等，鹿群聚集在一起，互相混合，然后再转变成更小的群体。经常可以在树线以上，在陡峭的地形中看到她们，因此它们的宽脚和结实有力的腿是特别适合这种地形。它们是中国特有的物种，是国家一级保护动物。

目录

兔狲

藏语名称: སེར་ལུ། (Serlu)
英语: Pallas Cat （Manul）
学术名称: Otocolobus manul
体重: 2.3 - 4.5公斤(5 - 10磅)
长度: 体长45 - 65厘米(18-26英寸),尾巴21-31厘米(8 - 12英寸)
海拔范围: 450 - 5000 + m(1500 - 16400 +英尺)
数量: 未知
世界自然保护联盟: 近危

帕拉斯猫的大小基本上与大型家猫相似。这些猫是鼠兔狩猎专家，它们头部两侧的耳朵很低，这有助于它们在搜寻猎物时保持隐形。在高原的一些地区，鼠兔已经被发现占据了它们食物的90%。兔狲主要是伏击猎人。它会坐在它认为猎物在的洞或裂缝旁边，耐心地等待猎物小心地出现，然后迅速攻击。它们伪装得非常好，很难被发现，尤其是当它们不动的时候。它们的腹部长有又长又密的毛，当它们以低姿态徘徊或躺在地上等待下一顿饭出现时，这些毛可以保护它们免受寒冷地面的伤害。它们喜欢岩石地形，虽然它们似乎不受寒冷影响，但它们更喜欢雪不深的地方。

目录

棕熊

藏语名称: རྟྲ་མོད།(Tremog)
英语: Tibetan Brown Bear
学术名称: Ursos arctos pruinosus
重量: 110 - 225公斤(240 - 495磅)
长度: 身体150 - 220厘米(60-86英寸),宽度70 - 92厘米(几个英寸)
海拔范围: 2,000 - 5400米(6560 - 17710英尺)
数量: 数量以及范围不到历史记载的2%
世界自然保护联盟范围:最少关注(反映了全球棕熊——西藏棕熊没有特定的地位。对于目前棕熊的数量趋势所知甚少)

西藏棕熊是世界各地发现的同一种棕熊的一个亚种。它有时也被称为蓝熊，因为有时候能观察到蓝灰颜色的变化。事实上，这些熊的颜色有很多种，通常是深棕色到黑色，脸是铁锈色到黄褐色，颈圈是白色的，一直延伸到肩膀/胸部。和其他黑熊一样，它们吃根、草和浆果，也吃肉。它们非常擅长把鼠兔和土拨鼠从洞里挖出来，有时在它们挖鼠兔和土拨鼠的时候可以看到狼或狐狸在附近等着，希望能抓住任何逃跑出来的鼠兔和土拨鼠。许多藏人都有过这些熊闯入他们的房子(通常是空的)觅食的负面经历。也有很多熊遭遇不幸的故事，特别是在冬虫夏草(虫草季节)的时候，人们对熊的遭遇感到惊讶。虽然这些熊曾经很常见和大量，特别是在青海的许多地区，他们现在非常稀少和罕见。

目录

猞猁

藏语名称: གཡུ། (Yu)
英语: Lynx
学术名称: Lynx lynx
重量: 18-38公斤(40 - 84磅)
长度: 身体(31-51英寸)80 - 130厘米,尾11-25厘米(16英寸)
海拔范围: 1,000 - 5500米(3280 - 18040英尺)
数量: 未知
世界自然保护联盟: 最少关注

猞猁分布在青藏高原的大部分地区，几乎在任何海拔都能看到，但数量很少。它们的数量似乎正在回升，但需要更详细的调查来准确评估它们的状况。欧亚猞猁是猞猁中最大的一种，而出现在高原上的亚种也是最大的一种。众所周知，它们站立时的跳跃高度是自身身高的四倍(约60厘米/2英尺)，并能轻易地拿下四倍于自身体型的猎物。虽然它们通常是独居动物，但在高原上也观察到有2-4个个体的群体。

盘羊

藏语名称: གཎྜ (Nyan)
英语: Argali
学术名称: Ovis ammon hodgsoni
重量: 60 - 185公斤(132 - 408磅)
高度: 肩(28-49英寸)70 - 125厘米,长120 - 190厘米(47 - 75英寸)
海拔范围: 3,000 - 5200米(9840 - 17060英尺)
数量: 未知,可能不到7000
世界自然保护联盟: 近危

西藏盘羊是所有野生绵羊中最大的一种。大型雄性的体型几乎是雌性的三倍，虽然两性都有角，但雄性的角要大得多。它们的角完全卷曲，很像北美的大角羊，这是大型公羊非常突出的特征。这些羊似乎已经从它们以前的生活范围中消失了，部分原因是早期的狩猎，但最近，它们似乎受到了随着气候变化而变得越来越常见的大雪的不利影响。盘羊分布范围很广，包括青藏高原的大部分地区，但它们似乎只是偶尔出现，很多看起来不错的国家仍然没有盘羊居住。它们唯一真正的天敌是狼。需要对这一物种进行更多的研究，特别是对生活在高原上的霍奇逊亚种的研究。

目录

མཆོ་བོད་མཐོ་ལྷུང་གི་འོ་གསོའི་ལྷོག་ཆགས་ཀྱི་མཛུབ་སྟོན་ལག་དེབ།

ENGLISH 中文

མཆོ་བོད་མཐོ་སྒང་གི་འོ་གསོའི་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ མཇུག་སྟོན་ལག་དེབ།

དཀར་ཆག

ཁ་།

འགྲོང་།

གནའ་བ།

ཏི་མ་ལ་ཡའི་ཕྱི་བ།

གསའ།

ཚ་ཐུ།

དགོ་བ།

གཅོ་ད།

ཐུ།

ཀ་བ་མཆུ་དཀར།

ས་ར་ལི།

ཏེད་མོང་།

གཡི།

གཉན།

རྫང་།

རྒྱ་སྐད།: 藏野驴 (Zang yelu)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Equus kiang
ལྷན་ཚད། : ཀི་ལོ། 250-400 བར། (550-880 lbs)
མཐོ་ཚད།(དཔྱང་བ།): 120-146 cm (ཕྱེད་ཅེ།47-57བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁྱོལ།: མི་ཏར།2700-5300 བར། (ཁྲི།8,900-17,400 བར།)
གྲངས་འཚོར།: 60,000-70,000
IUCN: དོ་སྣང་དེ་ཙམ་མེད་པ།

སྤྱིར་བཏང་རྫང་ནི་བོད་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་དང་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུན་ལྡན་ཆེས་མང་བ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ནི་ས་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཁྱབ་ནས་གནས་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཁམས་ཕྱོགས་དང་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཡང་རིག་རྒྱུ་ཡོད། དུས་རྒྱུན་ངམ་ཚོས་མཐོང་བཞིན་པ་ནི་རྫང་ཁྱུ་ཆུང་ཆུང་དང་ཁྱུ་ཚོགས་རེ་རེའི་ནང་དུ་རྫང་ལྡ་ནས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་རྫང་ཁྱུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྫང་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་འདུ་བ་ཡང་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་རྒྱས་ནང་དུ་རྫང་ཁྱུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡང་སྟོང་ཚོ་འགའ་ཤས་ལྟར་པ་ཡང་དངོས་སུ་རིག་རྒྱུང་ཡོད། དུས་རྒྱུན་སེམས་ཅན་དེ་ཡ་མཚན་པོ་དང་ཤེས་འདོད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མཐོ་སྨྲང་གི་སེམས་ཅན་གཞན་ལས་ཀྱང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྨྲ་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་དེ་ཡི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ནི་ཅ་ལམ་མདོ་དབུས་མཐོ་སྨྲང་གི་རྟེ་ཡི་གཟུགས་དང་མཉམ་པ་ཞིག་ཡིན། དབྱར་སྨད་དང་སྟོན་དུས་སྐབས་འཁྲིག་སྟོང་ཀྱི་དུས་ས་ཕོ་རླུམས་བཅན་ཤུགས་ཅན་དུ་འགྱུར་པ་དང་། རིགས་རྒྱུད་སྒྲིལ་བའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེད་དུ་ཁོང་ཚོའི་རྒྱབ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་དུ་ལངས་ནས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་པ་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། སྐབས་རེར་སྤྱང་ཁུ་ཆེ་བ་རླུམས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོ་ཐབས་ཀྱི་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་། སྤྱང་ཀི་རླུམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཆུང་བ་རླུམས་བཟའ་བར་འདོད། གང་ལ་ཞེ་ན་གནད་འགག་ཆེ་སར་རྫང་གིས་འཕྲ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་འཚོབ་ཆེན་རླས་པ་དང་ཡང་ན་སྲོག་ཤོར་བའི་ཉན་ཁ་ཡང་ཆེའོ། །

འབྲོང་།

རྒྱ་སྐད།: 野牦牛 (ye maoniu)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Bos mutus
ལྷན་ཚད།: མོ། ཀི་ལོ།300-350བར། (660-770 lbs)/ ཕོ། ཀི་ལོ།535-1000 བར། (1,177-2,200lbs)
མཐོ་ཚད།(དཔྱང་བ།) : 120-146 cm (ཕེན་ཏེ།47-57 བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁྱོལ།: མི་ཏར། 3200-5,600 བར། (ཁྲི།13,120-18,400 བར།)
གྲངས་འཕེར།: 10,000 ལས་ཉུང་བ།
IUCN: གླེགས་རྙེད་ཆེ་བ།

འབྲོང་ནི་སྤྱ་མོའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་མདོ་དབུས་མཐོ་སྨྲང་གི་རྒྱ་ཐང་ཐོག་ཏུ་མང་པོ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། རྟོག་ཏུར་གྱུར་པ་དང་། གནས་ཡུལ་དུ་ཁ་འཕོར་ཏུ་བཏང་བ། སྨོ་ཐོག་དང་ལྷན་དུ་རྒྱ་ནས་འགྲན་རྩོད་ཡོད་པ། བག་མེད་རྟོག་ལས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་བཏང་གིས། དེང་སང་འབྲོང་གི་གྲངས་འགོར་ཡང་བྱང་ཞེ་མའི་རི་ཁའི་ནི་སྨོན(bison)གྱི་གྲངས་འགོར་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཡོད། ཉེ་བའི་ཚར་རྟོག་རྒྱག་པར་བཀག་སྟོམ་བྱས་པ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲོ་གླིང་འཛ
གས་པ། རང་བྱང་ཁམས་ལ་ཐུར་བཅད་བྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཆ་འགན་ཤས་ས་ལ་འབྲོང་གི་འགོར་གྲངས་ཅུང་ཙམ་མཐོ་རུ་སོང་ཡོད་པ་རེད། འབྲོང་ཕོ་ཆེ་བ་རྒྱམས་རྒྱུ་དུ་ཁེར་ཐུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འབྲོང་མོ་དང་འབྲོང་ཆུང་བ་རྒྱམས་རྒྱུ་ལ་འབྲོང་ཁྱུ་རྒན་ནས། འབྲོང་ཁྱུ་རེ་ལ་འབྲོང་༢༠ནས་༢༠༠ ཙམ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། འབྲོང་གི་ཆེ་ཆུང་ལ་རོབ་ཚོད་བྱས་ན་གཡག་ལས་ལྷན་གཉིས་ཆེ། ཁོང་ཚོའི་སྤྱ་མདོག་ནི་ནག་པོ་ནས་རྒྱང་ཡིན་པ་རེད། གོང་གྱི་ནུབ་རྒྱང་ཏུ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཀ་ཅང་དཀོན་པའི་རིམ་འགྱུར་གྱི་སྤྱ་མདོག་ཁམ་ཁམ་ཡང་ཡོད། གཟུགས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྟོག་ཆགས་ཞིག་ཡིན་རང་སྟོག་ཆགས་འདི་ནི་ཀ་ཅང་མཐོང་དཀོན་པ་དང་དོགས་འདོག་ཆེ། འབྲོ་ཕོ་རྒྱམས་དམིགས་གསལ་གྱིས་གཏུམ་ཤུགས་ཆེ་བས་ཉེ་ས་བཅར་མི་རྟེད།

དཀར་ཆག

གནའ་བ།

རྒྱ་སྐད།: 岩羊 (yanyang)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Pseudoisnayaur
ལྷོད་ཚད། : མོ། ཀི་ལོ།35-45 བར། (77-99 lbs)/ཕོ། ཀི་ལོ། 50-75 བར། (110-165lbs)
མཐོ་ཚད།(དཔྱང་བ།): 69-91 cm (ཞིན་ཏེ།27-36 བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁྱོལ།: མི་ཏར། 2,500-5,600 བར། (ཁྲི།13,120-18,400 བར།)
གྲངས་འབོར།: 47,000-414,000
IUCN: དོ་སྣང་དེ་ཅོམ་མེད་པ།

མདོ་དབུས་མཐོ་སྨྲང་གི་ས་ཆ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་གནས་པ་དང་འབོར་གྲངས་ཆེ་བའི་སྲོག་ཆགས་ཤིག་ཡིན། ཁོང་ཚོར་རྟྲས་སྲོད་ཀྱི་སྤྱ་མདོག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་བཀའ་བ་ཡིན། མ་ཚད་སྲོག་ཆགས་འདི་ཐུར་གསེག་ཅན་གྱི་གནས་སུ་རྒྱ་ཆ་བ་དང་སྟོད་ཆུར་དགའ་བ་ཡིན། ཆུན་དུ་གཡང་གཟར་ཅན་གྱི་བྱག་རི་དང་ཐག་ཉེ་སར་གནས་ནས་ཁོང་ཚོ་བཟའ་མཁན་གྱི་གཅན་གཟན་རྟྲས་ལས་བློག་ཐབས་བྱེད། གནའ་གཡག་རྟྲས་ལ་ཕྱི་ལ་འགུག་ཡོད་པའི་རྩ་ཅོ་ཆེན་པོ་ལྟར། གནའ་མོ་རྟྲས་ལ་རྩ་ཅོ་ཆུང་ཆུང་དང་ཐུང་ཐུང་ཡོད་པ་རེད། གནའ་བ་རྟྲས་དུས་ཆུན་དུ་གྲངས་འབོར་བཅུ་དང་བཅུ་ཡན་གྱི་ཁྱུ་ཚོགས་སུ་གནས་པ་དང་། སྨྲས་རེར་གནའ་ཁྱུ་ཆེ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གནའ་བ་༨༠༠བར་དུ་འདུ་བ་ཡང་ཡོད། གསལ་དང་སྣང་ཀི་སོགས་གཅོས་གཅན་གཟན་གཞན་རྟྲས་ཀྱི་གནོད་འཚེ་ལས་བྱོལ་ཆེད་དུ། ཁོང་ཚོས་ཆུན་དུ་མེལ་ཆོ་པ་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཡིན།

ཧི་མ་ལ་ཡའི་ཕྱི་བ།

རྒྱ་སྐད།: 喜马拉雅旱獭 (Ximalaya hanta)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Marmota himalayana
ལྷན་ཚད། : ཀི་ལོ།4-9.2 བར། (8.8-20.3 lbs)
རིང་ཐུང་།: 45-67 cm (ཕྱེད་ཅེ།18-26 བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁུལ།: མི་ཏར།3,000-5,600 བར། (ལྷུ།9,800-18,400 བར།)
གླང་བའོར།: མ་རྟོགས།(མང་པོ་ཡོད།)
IUCN: དོ་སྣང་དེ་ཙམ་མེད་པ།

ཕྱི་བ་རྟགས་ཁྱིམ་ཚང་དུ་གནས་པ་དང་། མོ་རྟགས་ཀྱིས་དགུན་ཉལ་གོང་དུ་ཕྱི་ཟླ་༢ནས་༧བར་བཙོལ། དགུན་ཉལ་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་ནི་གནས་ཡུལ། ས་ཆའི་མཐོ་ཚད་དང་གནས་གཤིས་ཀྱི་གནས་སྟངས། བཟའ་ཆས་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད། ཕྱི་བ་ནི་ཁྱིམ་ཚང་རེ་རེ་ནི་ཕྱི་བའི་གཞིས་གྲོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱིམ་ཚང་ཆེ་བ་རེའི་ཆ་ཤས་ས་འདུས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཞིས་གྲོང་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཕྱི་བའི་དུད་ཚང་༣০དང་དེ་ལས་མང་བ་ཡང་ཡོད། བོད་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་བ་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ཕྱི་བའི་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། ཁོ་ཚོས་ས་འོག་ཏུ་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བའི་(མི་ཏར།2-10 བར།, ལྷུ། 6.6-32.8བར།)གཏེར་ཟས་ཀྱི་ཚད་བྱས་ནས་དེའི་ནང་དུ་ཁོ་ཚོ་ལྷན་དུ་དགུན་ཉལ་བྱེད་པ་ཡིན། གསལ་དང་སྣང་ཀྱི་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་བ་རྟགས་བཟའ་བ་ཡིན།

གསས་པ།

རྒྱ་སྐད།: 雪豹 (xuebao)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Panthera uncia
ལྷན་ཚད། : ཀི་ལོ། 38-75 བར། (84-165lbs)
མཐོ་ཚད།: 55-65 cm (ཞིན་ཏེ། 22-26 བར།), ལུས་ཀྱི་རིང་ཚད། 90-115 cm (ཞིན་ཏེ།36-44བར།), tail 100 cm
གནས་ཆགས་ས་ཁུལ།: མི་ཏར།1,200-6,000བར། (ཁྲ།3,900-19,700བར།)
གྲངས་འཕེར།: 2,500-7,500
IUCN: གླགས་ཉེན་ཆེ་བ།

གསས་འི་ཀ་ལམ་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་བབས་ས་གྱུར་བའི་སྲོག་ཆགས་ཞིག་ཡིན། ཁོ་ཚོ་ནི་དཀོན་པོ་ཡིན་པ། དོགས་འཇོག་ཆེ་བ། གཟུར་ཐབས་ཆེ་བ། རྟོག་སྟོད་ཀྱི་སྤྱ་མདོག་ཤིན་ཏུ་བཟང་བས་རྒྱུན་པར་སྲོག་ཆགས་འདི་མཐོང་བ་དཀའ། ཁོ་ཚོ་བྱག་དོས་གཟར་བའི་གནས་ས་སྟོད་པ་དང་། ས་དོས་མཐོ་ས་ནས་འཛབ་སྟེ་རྟོན་རྒྱག་པའི་དགེ་མཚན་བཟུང(སྟོར་མཐོ་སྨད་གི་གནའ་བ་བཟའ།) འགྲིག་སྟོད་ཀྱི་དུས་ས་ལྟེན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་དུས་རྒྱུན་སྲོག་ཆགས་འདི་རྟོམས་ཁེར་རྒྱང་དུ་འགྲོ་མཁན་ཡིན། མོ་རྟོམས་ཀྱི་གསར་ཕྱུག་ཀནས་ཀཅར་བཅོའ་བ་དང་། ཉུང་ཤོས་ལ་ཡང་མས་བླ་བ་ཀ་རིང་ལ་བུ་ཕྱུག་གསོ་སྐྱོང་བྱེད། སྐབས་རེ་བུ་ཕྱུག་ཚོས་མ་དང་ཁ་བྲལ་བའི་རྟེས་ས་ཁོ་ཚོ་པོ་གཞན་ཞིག་དང་ཡང་ན་ལོ་གཉིས་མཉམ་དུ་གནས་སྟོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་རེར་སྐོ་ཐོག་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱ་ཐའི་གནས་ཡུལ་དང་གསའ་ཡི་གནས་ཡུལ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འཚེལ་བས་ས་ཆ་དེ་དག་ལ་འགྲོ་བ་མི་དང་ལྷན་དུ་དོན་གནད་ཆེན་པོས་འགལ་བ་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་གསའ་ཡིས་འགྲོ་བ་མི་འི་རིགས་གཞོད་འཆོ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གསའ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་དང་སྤ་མེད། གང་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བ་མི་རིགས་ནི་གསའ་ཡི་དཀའ་དལ་ཙང་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་རེད། གསའི་གྲ་སྤ་ཅན་ཀྱི་པགས་པ་དང་རྩས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལོག་གསོད་བྱེད་པ། སྟོ་ཕྱུགས་ལ་གཞོད་འཆོ་བྱས་པས་འགོན་ལན་སྟོག་ནས་གསོད་པ། གནས་ཡུལ་ཁ་འཐོར་དུ་སོང་བ་ནི་འབྲུང་འགྱུར་གྱི་དུས་ས་རིགས་རྒྱུད་འདི་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མ་འོང་པའི་རྟོད་ལེན་ཡིན་པ་རེད།

དཀར་ཆག

ཨ་བྱ།

རྒྱ་སྐད།: 高原鼠兔 (gaoyuanshutu)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Ochotona curzoniae
ལྷོད་ཚད། : 130-195 g (4.6-7 oz)
རིང་ཐུང་།: 140-192 mm (ཙོན་ཙི།5.5-7.6 བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁྱད། : མི་ཏར།3,000-5,200བར། (ལྷུ།9,800-17,000བར།)
གྲངས་འབོར།: མ་རྟོགས།(མང་པོ་ཡོད།)
IUCN: དོ་སྣང་དེ་ཙོམ་མེད་པ།

མཐོ་སྨྲང་གི་ཨ་བྱ་ལ་ཨ་བྱ་མཆུ་ནག་ཡང་ཟེར། ཨ་བྱ་ནི་མཐོ་སྨྲང་དུ་གནས་པའི་གཞི་རྩྭའི་ས་ཅམས་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོ་ཚོ་ནི་རྟོན་བྱེད་པའི་བྱ་རིགས་དང་། ཕ་རྒྱ། གླུམ་པ། ས་མོང། སྣྲང་ཀི་དང་ཏེད་མོང་སོགས་ཀྱི་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། མཐོ་སྨྲང་དུ་ཨ་བྱའི་རིགས་(ཧུལས་མང་བ)མི་འདྲ་བ་མང་པོ་གནས་ཡོད་པ་རེད། ཨ་བྱ་མཆུ་ནག་ནི་ལྷག་པར་དུ་ཆེས་མང་ཤོས་ཡིན་པ་རེད། ཁོ་ཚོ་གནས་པ་ནི་གནད་འགག་ཆ་བའི་ས་རྟྲང་དང་ས་ལི་བའི་འཚོ་སྟོང་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩི་ཤིང་གི་རྩྭ་བ་དེ་མཐོ་སྨྲང་གི་ས་རྩྭ་ཡོ་དེ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཨ་བྱ་ནི་དགུན་ཁལ་བྱེད་མཁན་མིན། དེར་བརྟེན་སྲོག་ཆགས་རྟོན་མཁན་རྣམས་ལ་ལོ་ཏོལ་ཡོར་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་སྐྱེན་པ་ཡིན།

དགོ་བ།

རྒྱ་སྐད།: 藏原羚(Zang yuanling)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Procaprapicticaudata
ལྷོད་ཚད། : ཀི་ལོ།13-16བར། (28-35 lbs)
མཐོ་ཚད།: 54-65cm (ཙིན་ཊི།21-26བར།)
གནས་ཆགས་ས་ལུལ།: མི་ཏར།3,000-5,750བར། (ཁྲ།9,840-18,860བར།)
གྲངས་འགོར།: 80,000-100,000
IUCN: ཉེན་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་ཉེ་བ།

དགོ་བ་ནི་རྒྱགས་ཐང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་ཚོ་ནི་ཤ་ཅང་མགྱོགས་པོར་རྒྱུག་ཐུབ་མཁན་དང་འཛིགས་སྣག་བྱུང་སྐབས་སུ་ཐག་རིང་ལ་རྒྱུག་འགྱོ་བ་ཡིན། ཕོ་རྣམས་ལ་རྩྭ་ཅོ་ཆུང་ཙམ་དང་། རྩྭ་ཅོ་དེ་ཚོ་ཤ་ལམ་ཐད་གཤིབ་ཡིན་པ་དང་རྒྱབ་ཕྱོགས་ས་འཁྱོག་ནས་ཡར་ལ་ཕྱོགས་ཡོད། ཁོ་ཚོ་ནི་གུ་ཡངས་པའི་ཡལ་ལྷོངས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུག་རྒྱུར་དགའ་བ་དང། རྒྱན་དུ་ཁོ་ཚོ་རི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦུང་ལྷོངས་དང་། གཞུང་ཐང་ཆེ་མོ། རི་བོའི་སྟོང་ལྡུམ་སོགས་ཀྱི་གནས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། དགོ་བ་རྣམས་གཞུང་ཐང་གི་ས་ལུལ་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲོར་བཏང་གི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་བཅས་གཉིས་ཀར་འཚོ་གནས་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་བ་ཡིན། དགུན་ཁའི་དུས་སྐབས་ས་ཁོ་ཚོས་ས་འབྲད་འབྲད་བཏང་ནས་ས་དོད་གི་ར་བ་ཆུང་ཆུང་ནང་དུ་བསྡད་ནས་གྲང་ངར་ལྷོག་པར་འགོག་སྲུང་བྱེད་པ་ཡོད།

གཅོ་དཀ།

རྒྱ་སྐད།: 藏羚(Zang ling)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Pantholopshodgsonii
ལྷོད་ཚད། : ཀི་ལོ།24-42བར། (59-92 lbs)
མཐོ་ཚད།: 79-94 cm (ཕྱེད་ཅེ།31-37བར།), རྒྱ་ཅོ། 50-71cm (ཕྱེད་ཅེ།20-28བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁྱོལ།: མི་ཏར།3,250 - 5,500བར། (ཁྲི།10,660 -18,040བར།)
གྲངས་འབོར།: 100,000 - 150,000
IUCN: ཉེན་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་ཉེ་བ།

གཅོ་དཀ་གི་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་གི་ཡལ་ལུང་དུ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཡིན། སྲོག་ཆགས་འདི་ཚོས་གྲངས་འབོར་མང་པོ་དང་ལྷན་དུ་ལོ་ལྔར་བཞིན་རྒྱང་རིང་པོར་གནས་ཡལ་སྲོ་བ་ཡིན། དེ་ནི་ཁོང་ཚོའི་ཁ་ཟས་དང་། བདེ་འཇགས། རིགས་རྒྱུད་སྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་རེ་འདུན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རེད། དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་ཁོ་ཚོའི་སྤྱ་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་དེའི་ཆེད་དུ་ཤུགས་ཆེན་དང་ནས་ལོག་གསོད་བྱས་པ་དང། (ཤ་ཀྱོའི་ཤི་ཡི་གཟན་བཟོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རེད།) ཀ་ལམ་རྩེ་མེད་དུ་སོང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡང་། དེ་སྐབས་གཅོ་རྒྱུས་ཀ་ལས་དགོས་པའི་གྲངས་འབོར་སྐར་གསོ་བྱུང་ཡོད། མོ་རྒྱུས་ལ་ནི་ཅོ་མེད་པ་དང་། ཕོ་རྒྱུས་ལ་ནི་ཅོ་རིང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་པའི་ནང་འཁྱིག་སྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཅོ་དེ་འཐབ་འགྲུག་བྱེད་པར་བེད་སྤྱོད་པ་རེད། དུས་སྐབས་དེ་ལ་གཅོ་ཕོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱ་མདོག་ཡང་བརྟེ་བ་ཡིན། ཁོ་ཚོའི་ལས་པོའི་སྤྱ་མདོག་སྒྲ་ཤས་ཆེ་ར་འགྱུར་བ། ངོ་གདོང་དང་རྨྱང་པའི་མདུན་ཕྱོགས་རྒྱུས་ནག་པོ་འགྱུར་འགྱོ་བ་ཡིན། དེ་ཡིས་ཡིད་དབང་འགུག་པའི་ཕྱོའི་སྟང་ཚལ་སྟོན་ཐུབ། ཁོ་ཚོ་ནི་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་དུ་གནས་པའི་གཞི་རྩའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ཞིག་ཡིན། མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་དུ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དང་ནས་ཁྱབ་ཡོད་པ་དང་དམིགས་བསལ་གྱིས་རྒྱས་རྒྱུད་དུ་མང་བ་ཡོད། ཁོ་ཚོ་ནི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ལག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདེ་ཐང་ལ་གནད་འགག་ཆེ་བ་ཡིན།

ཁྱི།

རྒྱ་སྐད།: 藏狐(Zang hu)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Vulpes ferrilata
ལྷན་ཚད། : ཀི་ལོ3.8-4.6བར། (8.5-10.1 lbs)
རིང་ཐུང་།: Body 60-70 cm (ཙིན་ཊི24-28བར།), རྟེ་མ། 29-40 cm (ཙིན་ཊི11-16བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁུལ།: མི་ཏར2,000 - 5,400བར། (གྲུ6,560 – 17,710བར།)
གྲངས་འབོར།: མང་པོ་ཡོད། with boom and bust cycles
IUCN: དོ་སྣང་དེ་ཅོམ་མེད་པ།

རྡེ་འམ་བྱི་ལྕ་ནི་ལྕ་དམར་ལས་ཆུང་བ་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་ཚོ་ནི་ལྕ་དམར་ལས་ས་གནས་མཐོ་ས་དང་གནམ་གཤིས་སྐམ་ས་འི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པར་དགའ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་རིགས་འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུན་མོང་ཆ་ཤས་ཅན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།། སྤུ་རིང་པོ་དང་སྤུ་རྩེ་རྐྱོ་པོ་ཅན་གྱི་རྡེ་འདི་རླུམས་ནི་ཙ་བ་རྟོན་པར་ཁྲད་དུ་མཁས་པ་ཡིན། སྐབས་སྐབས་སུ་ཁོ་ཚོས་སྲོག་ཆགས་གཞན་ཡང་བཟང་ནས་བརྟེན་ཆྱག་པ་ཡིན། དཀར་ཐྲི་ཤིང་དང་སྟོ་རིགས་འགའ་རེ་ཡང་ཟ་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཚོའི་གཞི་རྩའི་འཚོ་གནས་ནི་ཙ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང། དུས་ཆུན་ཙ་བའི་གྲངས་འགོར་འགོར་སྟོད་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་རྟོགས་པ་ལ་རྟེས་སུ་འབྱང་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཚོ་ནི་ཚད་གཞི་མཐོ་བའི་སྒྲ་ཚོགས་སེམས་ཅན་ཡིན། དུས་ཆུན་ཁོ་ཚོ་ནང་མི་བ་ཕྲུག་དང་མཉམ་དུ་འཚོགས་ནས་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ཡིན། རྡེ་ཕྲུག་རླུམས་ཁོ་ཚོའི་ཕ་མ་དང་ལྷན་དུ་ལོ་གཅིག་ཅམ་ཀྱི་རིང་འདུག་པ་ཡིན། རང་ཉིད་ཕྱི་ལ་སོང་ནས་ཁྱིམ་གཞིས་མ་བཅུགས་སྟོན་དུ་སྒྲ་ཚོགས་དང་འདྲིས་ཐབས། རྟོན་ཆྱག་ལུགས་དང་གསོན་ཐབས་སོགས་ལ་སྟོང་བ་ཡིན།

ཤ་བ་མཆུ་དཀར།

རྒྱ་སྐད།: 白唇鹿 (Baichunlu)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Cervus albirostris
ལྷོད་ཚད། : ཀི་ལོ།180-230བར། (396-506 lbs)
མཐོ་ཚད།: 120-140 cm (ཙེན་ཊི།47- 55བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁྱོལ།: མི་ཏར།3,500 - 5,500བར། (ཁྲུ།11,480 –18,040བར།)
གྲངས་འཕེར།: 50,000-100,000
IUCN: གླིགས་ར་ཁ་ཏེ་ཆེ་བ།

ཤ་བ་མཆུ་དཀར་གྱི་ཤ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དེའི་གནས་ཡལ་གྱི། རྒྱ་ཕར། སྲོང་ལྷུམ་གྱིས་ཁྱབ་པའི་གནས་དང་ས་མཐོའི་ནགས་ཚལ་སོགས་འདྲེས་མ་རུ་འཚོ་ཞིང་ཡོད། དེ་ནི་ཅ་ལམ་ཙེ་རི་སུ་གནས་པའི་ཤ་བ(elk)དང་བོངས་མཉམ་པ་ཡིན། རྒྱ་ཅོའི་ཡལ་ག་ཆགས་སྟངས་འདྲ་བོ་ཡོད་པ་དང་ཤ་བ་མཆུ་དཀར་ལ་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་ནི་དགུན་བར་ར་ལག་གཅིག་ལས་མེད་པ་རེད། ལས་ཀྱི་སྒྲ་མངོན། རྒྱ་ཅོའི་འཚོར་ལུགས་ཀྱི་བཀོད་པ། ལྷག་བྱ་མངོན་གསལ་དོད་པ་ནི་ཁོ་ཚོའི་མཆུ་དཀར་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤ་དམར་ལས་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། ས་ཁྱལ་གང་བུ་རིགས་འདི་གཉིས་ཀ་ལྷན་གནས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་ཁོ་ཚོ་བར་བུ་སྲོང་སྒྲོར་བྱས་ནས་རིགས་རྒྱུད་སྤེལ་ཐུབ་པའི་མཚོངས་ཆ་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་འདྲེས་པའི་རྒྱན་གྱིས་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུ་གུ་རྒྱུས་ལ་སྒྲ་འཕེལ་གྱི་ནུས་པ་མེད་པ་འགྱུར་བ་ཡིན། ཤ་བ་མཆུ་དཀར་གྱི་ཁྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་ལ་༧༠ནས་༣༠༠བར་ཡོད་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན། ཤ་ཁྱུ་རྒྱུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ནས་ཕན་ཚུན་འདྲེས་པ་དང་དེ་ནས་ཤ་ཁྱུ་ཚོ་ཁག་ཆུང་ངར་འགའ་ཤས་ལ་འགྱུར་འགྱོ་བ་ཡིན། ཁོ་ཚོ་ནི་དུས་རྒྱུན་ལྷོན་ཤིང་ཡོད་སའི་ལྷོང་ཕྱོགས་སུ་རི་གཟར་ས་བབས་སུ་མཐོང་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཚོའི་ཁ་ཞིང་ཆེ་བའི་རྟང་པའི་རྩྭ་གཞི་སྟོངས་ཤུགས་ལྷན་པ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་གནས་དེ་ར་གོམས་འདྲེས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཤ་བ་དེ་རྩྭམས་ནི་རྒྱ་ནག་གི་བྱེ་བག་གི་སྲོག་ཆགས་ཡིན་པ་དང་རིམ་པ་དང་ཡོའི་སྤྱང་སྒྲོང་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཡིན།

ས་རལ།

རྒྱ་སྐད།: 兔狲 (Tusun)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Octolobus manul
ལྷོད་ཚད། : ཀི་ལོ། 2.3-4.5བར། (5-10 lbs)
རིང་ཐུང་།: body length 45-65 cm (ཞིན་ཅི།18-26བར།), རྟ་མ། 21-31 cm (ཞིན་ཅི།8-12བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁུལ།: མི་ཏར། 450-5000+ (གླུ།1,500-16,400+)
གྲངས་འབོར།: Unkown
IUCN: ཉེན་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་ཉེ་བ།

ས་རལ་ནི་མ་གཞི་ཁྱིམ་ཚང་གི་བྱི་ལ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པར་ཡོད་པ་རེད། བྱི་ལ་འདི་ཚོ་ནི་ཙ་བྱ་རྟོན་མཁན་གྱི་ཆེད་མཁས་པ་ཡིན་པ་རེད། ཁོ་ཚོའི་རྩ་བ་ནི་མགོ་བའི་ཟུར་དུ་དམའ་བོ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིས་རྒྱུན་སྲིང་གི་དང་ནས་གསང་ཐབས་བྱས་ནས་བརྟེན་བྱའི་སེམས་ཅན་ལ་ཞིབ་བལྟ་བྱེད་པར་རོགས་རམ་ཐུབ་པ་ཡིན། མཐོ་སྨད་གི་ས་ཆ་འགའ་ཤས་ལ་ཙ་བྱ་ནི་ཁོ་ཚོའི་ཟས་སྟོད་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་༩༠ཟེན་ཡོད་པ་རེད། ས་རལ་ནི་གཙོ་བོ་འཛིན་སྐྱེ་བྱས་ནས་རྟེན་རྒྱ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ས་རལ་རྩམས་ཀྱིས་བརྟེན་བྱའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ཚེས་སའི་གནས་ས་ཁང་བྱའི་ཉེ་འགྲམ་དང་ཡང་ན་ས་རིར་ཀའི་བར་དུ་ངང་རྒྱུ་རིང་པོས་ངང་ནས་སྐྱེ་ག་སྟོད་པ་ཡིན། ཆུང་མཚོགས་ཀྱི་ཕར་ཏོ་ལ་མ་བྱས་གོང་དོགས་ཟོན་ཕོའི་ངང་ནས་འཛིན་སྐྱེ་བྱེད་པ་ཡིན། ཁོ་ཚོའི་རྩ་སྟོད་ཀྱི་སྐྱ་མདོག་ཤིན་ཏུ་བཟང་བས་ཅུ་ཅང་མཐོང་དཀའ་བ་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་འགྱལ་སྟོད་མི་བྱེད་པའི་སྐབས་ས་དེ་བས་དཀའ་བ་ཡིན། ཁོ་ཚོའི་ལྟོ་བའི་ཐོག་དུ་སྐྱ་མཐུག་པོ་དང་རིང་པོ་ཡོད་པ་ནི་ས་འཁྱག་ལས་སྲུང་སྟོན་བྱེད་པ་ཡིན། ཁོ་ཚོས་རྟོན་རྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ལྷུལ་བའི་སྐབས་ས་དམའ་པོའི་དང་ལང་བ་དང་། ཡང་ན་ས་སྟེང་དུ་ཉལ་ནས་ཁོ་ཚོའི་ཁ་ཟས་རྟེས་མ་ཐོན་ཡོང་བའི་དོན་དུ་སྐྱ་པས་སོ། ། ཁོ་ཚོ་བྱ་རོང་ཅན་ཀྱི་ས་བབས་ལ་དཀའ་བ་དང་གང་དང་ཀྱི་ཤུགས་རྟེན་གང་ཡང་མེད་པར་སྣང་དོ། ཁོ་ཚོས་ས་ཁུལ་གང་དུ་ཁ་བ་གཏིང་ཟབ་པོ་མེད་ས་དཀའ་འདེམས་བྱེད་པ་ཡིན།

དཀར་ཆག

དཔེ་མོང།

རྒྱ་སྐད།: 棕熊 (ZongXiong)
ཚན་རིག་གི་མིང།: Ursosarctospruinosus
ལྷོད་ཚད། : ཀི་ལོ།110-225བར། (240-495 lbs)
རིང་ཐུང།: Body 150-220 cm (ཕྱེད་ཅི།60-86བར།), ཁ་ཞེད། 70-92 cm (ཕྱེད་ཅི།28-36བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁྱོལ།: མི་ཏར།2,000 - 5,400བར། (ཁྲི།6,560 – 17,710བར།)
གྲངས་འགོར།: Less than 2% of historical population and range
IUCN: དོ་སྣང་དེ་ཚམ་མེད་པ།

དཔེ་མོང་ནི་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་ས་ཡོད་པའི་དོམ་རྒྱ་སྒྲུག་གི་རིགས་རྒྱུད་ནང་གསེས་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན། སྐབས་རེ་ཁོ་ཚོ་ལ་དོམ་སྟོན་ཞེས་འགོད་པ་ཡིན། དེའི་སྒྲ་མདོག་སྟོན་པོ་སྟོ་སྒྲའི་འགྱུར་ལྡོག་གི་ཁྱད་པར་སྣང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཟེར་བ་ཡིན། དོན་དམ་པའི་ཆ་ནས་བཤད་ན་དཔེ་མོང་དེ་ཚོའི་སྒྲ་མདོག་ལ་གོ་རིམ་དབྱེ་བ་མང་བ་ཡིན། སྲོག་བཏང་སྒྲ་མདོག་སྒྲག་ནག་ནས་ནག་པོ་ཡི་མཉམ་དུ་ལྷག་བཅའ་བའི་མདོག་རྒྱ་སྒྲག་ཡིན་པ་དང། དོ་གཏོང་སེར་སྒྲག་དང་སྐྱ་འགོར་གྱི་སྒྲ་མདོག་དེ་ཕྲག་པ་དང་བྲང་ཁོག་སོགས་ལ་ཁྱབ་ཡོད། ཁོ་ཚོ་ཡང་དོམ་གཞན་དང་མཚུངས་པར། རྒྱ་བ། རྒྱ་དང་ལུམ་འབྲས་ཟ་ཞིང་དུ་དུང་ཤ་ཡང་ཟ་བ་ཡིན། དཔེ་མོང་དེ་ཚོ་ནི་ཙ་བྱ་དང་ཕྱི་བ་སོགས་ཁང་བུ་ལས་རྟོ་བར་ཤིན་ཏུ་ནས་ནུས་པ་ལྟན་པ་ཡིན། སྐབས་རེ་སྒྲང་ཀི་དང་ལ་རྣམས་དཔེ་མོང་གིས་ཁང་བ་རྟོ་སའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་སྒྲག་ནས་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ཡིན། དེ་ནི་ཁོ་ཚོས་བྱོས་བྱོལ་བའི་སེམས་ཅན་གང་རུང་ཞིག་འཛིན་པའི་རེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན། བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་དཔེ་མོང་གི་ཕྱོགས་སུ་མྱོང་ཚོར་ངན་པ་ཡོད་པ་ནི། ཁོ་ཚོས་དུས་རྒྱུན་མི་མེད་པའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཛུལ་བ་ཡིན་པས་སོ།། དཔེ་མོང་དེ་ཚོ་དུས་སྐབས་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་ཕལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་གྲངས་འགོར་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཁྱད་པར་དུ་མཚོ་སྟོན་གྱི་ས་ཁྱལ་དུ་མང་བ་ཡིན། དཔལ་ཁྱའི་དུས་སྐབས་སུ་ཁོ་ཚོ་རབ་ཏུ་དཀོན་པ་དང་སྐབས་རེ་ཙམ་ལ་མཐོང་བ་ཡིན།

གཡོ།

རྒྱ་སྐད།: 猞猁 (She li)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Lynx lynx
ལྷན་ཚད།: ཀི་ལོ།18-38བར། (40-84 lbs)
རིང་ཐུང་།: ལུས་པོ། 80-130 cm (ཙེན་ཊི།31-51བར།), རྟེ་མ། 11-25 cm (ཙེན་ཊི།11-16བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁུལ།: མི་ཏར། 1,000 - 5,500བར། (ཁྲུ།3,280 – 18,040བར།)
གྲངས་འཕེར།: Unknown
IUCN: དོ་སྣང་དེ་ཚམ་མེད་པ།

གཡོ་ནི་མདོ་དབས་མཐོ་སྨད་གྱི་ས་ཕྱོགས་གང་ས་རར་ཡོད་པ་ཡིན། ཁོ་ཚོ་ནི་ཕལ་ཆེར་ས་ཆའི་མཐོ་ཚད་གང་རྩད་དུ་མཐོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོའི་གྲངས་འཕེར་ནི་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཚོའི་གྲངས་འཕེར་ནི་བསྐྱར་གསོ་ཡོང་བཞིན་པའི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོའི་གནས་བབས་རྟོགས་པ་ལ་དཀའ་དུང་ཞིབ་ཕྲའི་རང་རས་འགྲུལ་མེད་ཀྱི་དཔྱད་ཞིབ་མང་པོ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། ཡོ་རོབ་ཤེ་ཡའི་གཡོ་ནི་གཡོ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་རས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་རེད། མདོ་དབས་མཐོ་སྨད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་རིགས་རྒྱུད་ནང་གསེས་ཀྱི་རིགས་ཞིག་ཡིན་པ་དང། དེ་ཚོའི་ཁྲོད་ནས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་རེད། ཁོ་ཚོ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཚད་ལས་ལྷག་བཞི་ཡིས་མཐོ་ཚད་(༦༠cmཙམ་/ཁྲ་༢)དུ་ལས་སྐྱེའི་དང་ནས་ལང་མཆོང་ཐུབ་མཁན་དུ་རོས་འཛིན་པ་ཡིན། ཁོ་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་གཟུགས་ལས་ལྷག་བཞི་ལས་ཆེ་བ་བརྟེན་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཛིན་ཐུབ་པ་ཡིན། དུས་རྒྱུན་དུ་སྲོག་ཆགས་འདོ་རྣམས་ཁེར་རྒྱང་དུ་འགྲོ་མཁན་ཡིན་པ་རེད། མདོ་དབས་མཐོ་སྨད་དུ་གཡོ་འཇས་ཀཡི་བར་དུ་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད།

གཞན།

རྒྱ་སྐད།: (Panyang)
ཚན་རིག་གི་མིང་།: Ovis ammon hodgsoni
ལྷོད་ཚད།: ཀི་ལོ། 60-185བར། (132-408 lbs)
མཐོ་ཚད།: (དཔྱང་པ།) 70-125 cm (ཨིན་ཅི།28-49བར།)
རིང་ཐུང་།: 120-190 cm (ཨིན་ཅི། 47-75བར།)
གནས་ཆགས་ས་ཁུལ།: མི་ཏར། 3,000 - 5,200བར། (ཁྲ། 9,840 – 17,060བར།)
གྲངས་འཕེར།: Unknown, likely less than 7,000
IUCN: ཉེན་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་ཉེ་བ།

བོད་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་རི་དྭགས་གཞན་གྱི་རི་དྭགས་གནའ་བའི་རིགས་རྒྱུད་ལས་ཆེ་མཐོ་དེ་ཡིན་པ་རེད། གཞན་ཞོ་ཆེ་བ་ལ་ཆ་ལམ་གཞན་མོའི་ལྟབ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། ཞོ་མོ་གཉིས་ཀ་ལ་ནི་ཅོ་ལྟན་ཡོད། ཞོ་རྨམས་ཀྱི་རྩེ་ཅོ་ཞི་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་ཚོའི་རྩེ་ཅོ་ཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་གོར་གོར་བྱས་ནས་གུག་ཡོད་པ་རེད། ཕལ་ཆེར་བྱང་ཕོ་རིའི་རྩ་ཆེན་གྱི་གནའ་བ་དང་མཚོངས་སོ། གཞན་ཞོ་ཆེ་བ་རྨམས་ཀྱི་ཐོད་དུ་རྩ་དེ་ཀ་ཅང་འབྱར་དུ་ཐོན་པའི་རྨམ་པ་ལྟར་ཡོད། གནའ་བ་འདིའི་རིགས་ནི་ཁོ་ཚོའི་གནས་ཡལ་གྱི་ས་ཁལ་སྟོན་མ་ལས་རྒྱ་མཚོ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིས་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱན་གྱི་སྟ་དུས་སུ་རི་དྭགས་རྟོན་པས་སོ། ཡིན་རའང་ཉེ་ཆར་གྱི་རྒྱན་མང་བ་ཡིན། ཁ་བ་ཆེན་པོ་བབས་པའི་འགལ་བྱའི་ཤུགས་རྒྱན་བྱུང་བ་སྣང་ཚུལ་ཡོད། དེ་ནི་སྒྲིང་བཏང་གི་གནས་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཁོ་ཚོའི་ས་ཁུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ར་ཁྲབ་ནས་ཡོད། ས་ཆ་དེ་རྨམས་མང་ཆེ་བ་མདོ་དབས་མཐོ་སྒང་གི་མཐའ་ནས་བསྐོར་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོའི་ཐོར་བ་ཙམ་ཁོ་ན་གནས་པ་ལས་མེད་པར་སྣང་དོ། ། ཡལ་གྱུ་བཟང་སར་གཞན་རྨམས་གནས་མི་ཆགས་པའི་སྣང་ཚུལ་ཤར་ཡོད། ཁོ་ཚོར་རང་བྱུང་ཁམས་ནས་རྟོན་མཁན་གྱི་སྣང་ཀི་འབར་ཞིག་ཡིན།